

НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА НАУЧНИ ПРОЕКТИ ПО ФОНД „НАУКА“

1. ЦЕЛ НА КОНКУРСА

Фонд „Наука“ стимулира развитието на научноизследователската дейност в Медицински университет – Варна (МУ – Варна), подпомага кариерното израстване на академичния състав с акцент върху докторанти, постдокторанти и млади учени. Целта на конкурсните сесии е да се осигури конкурентно финансиране на фундаментални, експериментални или приложни научни проекти.

2. НОРМАТИВНА БАЗА

Конкурсът се обявява в съответствие с:

- 1) Наредба за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност, приета с Постановление на Министерски съвет (ПМС) № 233 от 10.09.2016 г., в сила от 01.01.2017 г.
- 2) Правилник за дейността на МУ – Варна, приет на 18.03.2013 г.
- 3) Правилник за устройството и дейността на фонд „Наука“, приет на 29.03.2017 г.

Организирането, провеждането и отчитането на конкурсите, вкл. и окончателното класиране на проектите, се извършва от Експертната комисия на фонд „Наука“ (ЕК). Академичният съвет на МУ – Варна осъществява контрол върху работата на Експертната комисия и приема резултатите от конкурса за съответната година.

3. ВИДОВЕ ПРОЕКТИ И ЛИМИТ НА ФИНАНСИРАНЕ

- **Малък проект за научно изследване** – с бюджет до **12 000 лв./ 6135,50 euro**;
- **Голям проект за научно изследване** – с бюджет до **80 000 лв./ 40903,35 euro**;

4. УСЛОВИЯ ЗА ДОПУСТИМОСТ

4.1. Екип на проекта

Екипът на проекта задължително включва позициите „Ръководител“ и „Административен и финансов отговорник“, които могат да се заемат от едно и също лице. Административният и финансов отговорник координира и отчита проекта, съгласно регламента на фонд „Наука“.

Изисквания към участниците в екипа по проекта:

- 1) Ръководителят на екипа на проекта задължително трябва:

- да е преподавател от МУ – Варна с доказана научна компетентност и опит, съответстващи на целите на проекта;
 - да притежава образователно-научна степен „Доктор“;
- 2) Не могат да бъдат ръководители на проекти кандидати, които са с установени нарушения в изпълнението на предходни и/ или текущи проекти, финансирани от фонд „Наука“ за последните три години;
 - 3) В екипа на проекта могат да участват преподаватели на основен трудов договор или на трудов договор за допълнителен труд в МУ – Варна по чл. 111 от Кодекса на труда, както и докторанти и студенти от университета;
 - 4) В екипа на проекта може да се привличат преподаватели, изследователи и докторанти от други научни организации и университети;
 - 5) Задължително условие при кандидатстване с малък проект е включеният в екипа докторант, чийто дисертационен труд се подпомага, да е с влязла в сила заповед за зачисляване.

Несъобразени с горните изисквания изследователски проекти не се допускат до участие в конкурса.

4.2. Условия за допустимост на проектните предложения

По настоящата процедура са допустими за финансиране само проектни предложения, които допринасят за развитието на една или повече от научните области в МУ – Варна, в които се извършва обучение на студенти и докторанти.

Специфичните изисквания по отношение на видовете проекти са:

- Малкият проект за научно изследване задължително подпомага докторанти във връзка с реализация на научното изследване, включено в дисертационния им труд;
- Големият проект за научно изследване изисква извършване на значими научни изследвания в установените приоритетни направления при налична научна база и инфраструктура.

В рамките на изпълнението на малък или голям проект за научно изследване е допустимо закупуването на апаратура и оборудване, когато необходимостта от тях е ясно обоснована и когато те допринасят пряко за изпълнението на научните цели и задачите по приоритетните направления.

4.3. Общи условия за допустимост на разходите:

- Да са финансово обосновани и законосъобразни;
- Да са необходими за изпълнението на заложените в Работната програма на проектното предложение дейности.

4.3.1. Допустими разходи:

- 1) Апаратура и оборудване;

- 2) Ремонт и поддръжка на апаратура и оборудване;
- 3) Реактиви, химикали, тестове и др.;
- 4) Медикаменти;
- 5) Медицински и/ или лабораторни консумативи;
- 6) Канцеларски материали и консумативи, необходими за обезпечаване на дейността по проекта;
- 7) Командировки на екипа;
- 8) Участия в научни форуми, в т.ч. такса за участие;
- 9) Външни услуги (за лабораторни изследвания, анализи, литература, софтуер, куриерски услуги, копирни услуги и др.);
- 10) За публикуване на научните резултати;
- 11) Възнаграждения на членовете на проектния екип.

4.3.2. Задължителни разходи

- 1) За възнаграждение на финален рецензент в размер на 300 лв. (съгл. чл. 20, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност и решение на Академичен съвет № 8/ 15.09.2020 г.)/ 153,39 euro;
- 2) Осигуровки на финален рецензент за сметка на работодателя в размер на 57,06 лв. / 29,17 euro;

4.3.3. Недопустими разходи

- 1) Закупуване на обзавеждане, битови уреди, телефонни апарати и други подобни;
- 2) Закупуване на реактиви, консумативи и апаратура, които не са пряко свързани с дейностите по проекта;
- 3) Закупуване на работно облекло и обувки;
- 4) Абонамент на вестници и неспециализирани списания;
- 5) Заплащане на такси за участие в курсове за квалификация, компютърна грамотност, езикова подготовка, допълнително заплащане на телефони и др.;
- 6) Ремонт на помещения (с изключение на инфраструктурни проекти, които обезпечават качествени и конкурентоспособни научни изследвания);
- 7) Командировки, които не са пряко свързани с дейностите по проекта;
- 8) Участия в научни форуми, които не са пряко свързани с темата на проекта.

5. ПРОВЕЖДАНЕ НА КОНКУРСА

5.1. Същност на процедурата

- **Обявяване на конкурсната сесия**
Началната дата на всяка конкурсна сесия се публикува на официалния сайт на Медицински университет – Варна.
- **Краен срок за подаване на проектни предложения**
Проектните предложения се подават **до 1 месец** след обявяването на началната дата на конкурсната сесия.
- **Оценка и подбор на проектните предложения**
Проектите се разглеждат и оценяват по установени критерии. Срокът за оценка и класиране е **до 3 месеца** след обявяване на конкурсната сесия.
- **Сключване на договор за финансиране**
Договорите с ръководителите на проектите, спечелили конкурса, се сключват в 10-дневен срок след обявяване на окончателното класиране. С подписването на договора страните се ангажират с изпълнение на проекта в рамките на одобрените параметри, като финансирането следва да обезпечи заложените дейности.
- **Изпълнение на проекта**
Закупуването на апаратура, консумативи, материали, външни услуги и други, предвидени във финансовия план, се извършва **съгласно изискванията на Закона за обществените поръчки (ЗОП)**.

Максималният срок за изпълнение на одобрен проект е до 36 месеца. Удължаване изпълнението на договори за финансиране на проект за научно изследване след този срок може да бъде допуснато еднократно в рамките на шест месеца **при наличие на основателна причина и разрешение от Експертна комисия.** Екипите следва оптимално да планират дейностите си и да **уведомяват своевременно** Заместник-ректор „Научна дейност“ и отдел „Наука“ при възникване на затруднения или забавяния.

★ Забележка:

Всички конкретни дати се обявяват в началото на всяка конкурсна сесия и са достъпни на сайта на университета.

5.2. Документи за кандидатстване

Кандидатстването се осъществява **само в електронен вид (PDF формат с подписи¹)**, като документите се представят в следната последователност:

¹ Хартиният екземпляр с оригиналните подписи на екипа и работния файл на формуляра за кандидатстване (във формат doc/ docx) ще бъдат поискани при решение за финансиране на проекта.

- 1) **Заявление за кандидатстване** – подава се **в срок до един месец** от датата на обявяване на конкурсната сесия, **до 17:00 ч. на последния ден** от посочения срок на имейл office_mu@mu-varna.bg;
- 2) **Проектно предложение и задължителни приложения** – подават се в същия срок: **до един месец** от обявяване на конкурсната сесия, **до 17:00 ч. на последния ден** на имейл apply.fond.nauka@gmail.com;
- 3) **Въпроси и разяснения** – участниците могат да изпращат въпроси, които **не са обхванати в Насоките за кандидатстване**, в срок **до три седмици след обявяването на конкурсната сесия** на имейл apply.fond.nauka@gmail.com. В последната седмица от срока за подаване на документи няма да бъдат приемани и разглеждани запитвания.

5.2.1. Изисквания към попълването и подаването на заявлението за кандидатстване:

Заявлението за кандидатстване (Приложение № 1 от Насоките за кандидатстване) се попълва електронно и подписва от ръководителя на проектния екип, след което се изпраща в сканиран pdf-файл по имейл (office_mu@mu-varna.bg) към деловодството на МУ – Варна.

Участието в конкурса **задължително** изисква подаването на заявлението да е последвано от изпращане на формуляра за кандидатстване и приложенията към него на имейл apply.fond.nauka@gmail.com, като в „Относно“ следва да се отбележи: „Документи към Заявление № ...“ (отбелязва се получения от Деловодство входящ номер).

5.2.2. Изисквания към попълването на формуляра на проектното предложение:

- 1) Проектните предложения се представят съгласно утвърдения формуляр за малък и голям научен проект (Приложение № 2 от Насоките за кандидатстване);
- 2) Задължително е попълването на всички полета от формуляра, включително позициите, изискващи обосновка. В секциите за ръководител, административен и финансов отговорник и за членове на екипа задължително се попълват всички данни и собственооръчно се полагат оригинални подписи;
- 3) Секциите и частите от таблиците, които остават непопълнени, не се изтриват;
- 4) Недопустимо е противоречие в информацията между отделните части на формуляра;
- 5) В раздел „Оценка на потенциала на изследователския екип“ от формуляра за научен проект е **задължително** пълното библиографско описание на публикациите;
- 6) За всеки разход следва да се посочи обосновка в описанието на проекта (в т.ч. командировките трябва да са обвързани с конкретни дейности по проекта);
- 7) Бюджетът на проекта трябва да отговаря на следните изисквания:
 - да е попълнен в български лева и евро;

- цените следва да са посочени с включено ДДС;
- включените разходи трябва да са допустими;
- всички междинни и крайни суми да са коректни:
 - ✓ след изчисляване, сумите се закръглят до втори знак след десетичната запетая;
 - ✓ заявената сума за финансиране следва да бъде идентична на първа и последна страница от формуляра за кандидатстване;
- когато се предвиждат възнаграждения, в сумата им следва да се включат и средствата за осигуровки от страна на работодателя;
- възнагражденията на участниците, когато се предвиждат такива, не могат да надвишават:
 - ✓ **35%** от бюджета на проекта при участие на докторанти и/ или млади учени;
 - ✓ **10%** от бюджета на проекта при неучастие на докторанти и/ или млади учени;
- при разпределяне на възнагражденията най-малко **30%** от тях се предвиждат за включените в екипа докторанти и/ или млади учени;
- планираните разходи за канцеларски материали и консумативи следва да са до 800 лв./ 409,03 euro от проектния бюджет;
- планираните разходи за командировки на екипа следва да са:
 - ✓ за големите проекти – общо до 8000 лв./ 4090,34 euro, като минимум половината от сумата е за докторанти, постдокторанти и млади учени;
 - ✓ за малките проекти – общо до 2400 лв./ 1227,10 euro, като минимум половината от сумата е за докторанти, постдокторанти и млади учени;
- единичните цени, посочени във финансовия план, следва да са съгласно приложена актуална (към датата на подаване на проектното предложение) оферта;
- важно условие преди изискване на оферта е да се проверят възможностите за доставка, обезпечени от сключените от МУ – Варна договори (за справка „Приложения по договори за доставка“ в Интранет страницата на университета: intranet.mu-varna.bg);
- при планиране на лабораторни изследвания цените, посочени във финансовия план, трябва да са съобразени с действащия договор, а за услугите, които не са обект на този договор, цените са съгласно ценоразписа на съответната лаборатория, като и в двата случая е необходимо начисляване на ДДС;
- при необходимост от използване на опитни животни, във финансовия план и полето за обосновка на разходите следва да се предвиди разход за заплащане на такса за етичната оценка от Комисията по етика към животните при Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) към Министерството на земеделието и храните за издаване на разрешение.

8) При попълване на информация по критериите в раздел „Оценка на потенциала на изследователския екип“, както следва:

- Опит на ръководителя в предходни научни проекти в съответната научна област;
- Публикации на ръководителя, свързани с научното изследване;
- Опит на членовете на екипа в предходни научни проекти в съответната научна област;
- Публикации на членовете на екипа, свързани с научното изследване, под „последните 5 години“ следва да се разбира петгодишният период, който предхожда календарната година на кандидатстване. Самата година на кандидатстване не се включва в този период (пример: ако екипът кандидатства за финансиране през 2025 г., последните 5 г. обхващат периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2024 г. вкл.).

5.2.3. Приложения към проектното предложение:

- 1) Автобиографии на членовете на екипа на проекта (Приложение № 3 от Насоките за кандидатстване);
- 2) Актуални ценови оферти от лицензирани фирми, с валидност минимум 90 дни, предлагащи съответните стоки и услуги;
- 3) Становище от научния ръководител за обвързаност на темата на проекта с дисертационния труд на докторанта (при малките проекти);
- 4) Заповед за зачисляване на докторанта (при малките проекти);
- 5) За посочените във формуляра публикации се прилагат:
 - Справка от Библиотеката на МУ-Варна, която удостоверява в кои бази данни са реферирани публикациите (в електронен вариант при кандидатстването и в хартиен вариант с подписи при евентуално одобрение за финансиране на проекта);
 - Справката следва да се изиска от Библиотеката на МУ-Варна до две седмици от обявяването на конкурса. Липсата на документа е основание за недопускането на изследователския проект до участие в следващите етапи на конкурса;

★ Забележка:

- ❖ Приложенията по т. 1 и т. 2 са неразделна част от формуляра за кандидатстване с проектно предложение.
- ❖ Приложенията по т. 3 и т. 4 са задължителни само при кандидатстване с малък проект.
- ❖ Приложението по т. 6 е задължително при кандидатстване с голям и/или малък научен проект.

5.3. Проверка за административно съответствие от Техническа комисия

Процедурата за оценка на постъпилите проектни предложения започва с проверка за административно съответствие от Техническа комисия, назначена със заповед на Ректора за конкретната конкурсна сесия. Комисията дава оценка по следните критерии:

- 1) Наличие на попълнен формуляр за проектно предложение, включващ административно и научно описание на проекта и съответстващ на изискванията, описани в т. 5.2.2 от Насоките за кандидатстване;
- 2) Наличие на всички задължителни приложения, описани в т. 5.2.3 от Насоките за кандидатстване;
- 3) Наличие на съответствие с изискванията по отношение на:
 - срока за подаване на документите;
 - заявената сума за финансиране;
 - бюджета на проекта;
 - екипа на проектното предложение, съгласно т. 4.1. от Насоките за кандидатстване;
 - описаните публикации в раздел „Оценка на потенциала на изследователския екип“.

Техническата комисия изготвя доклад с констатациите си, който се представя пред Експертната комисия на фонд „Наука“.

5.4. Допускане до рецензия от страна на Експертната комисия на фонд „Наука“

Експертната комисия се запознава с установените от Техническата комисия несъответствия и нарушения във формулярите и приложенията на проектните предложения и обсъжда всяко едно от тях. При наличие на несъответствия и нарушения, несъвместими с установените нормативни изисквания на фонд „Наука“, в правомощията на Експертната комисия е да вземе решение съответните проектни предложения да не бъдат допускани до рецензия.

5.5. Научна оценка на проектното предложение

Научната оценка на проектните предложения се извършва от двама независими рецензента, които се определят и осъществяват дейността си, съгласно Правилника на фонд „Наука“. Всяко проектно предложение се оценява, като се спазват принципите на безпристрастност, компетентност и избягване конфликт на интереси. Оценяването се извършва по критерии, заложи в картата за рецензия, на базата на информацията, която екипите са подали в проектните си предложения. Картата за рецензия се актуализира спрямо Правилника за устройството и дейността на фонд „Наука“. Рецензентите обосновават писмено оценката си по всеки от заложените критерии. Оценката на проекта, получена от всеки рецензент, е процентният еквивалент на обобщената числова оценка по всеки от критериите.

Резултатите от оценяването се предоставят на Експертната комисия, която при необходимост търси допълнителни уточнения и експертност.

5.6. Класиране на проектните предложения

Крайната оценка на всеки проект е средноаритметичната стойност, получена от оценките на двамата рецензенти. Класирането се извършва от Експертната комисия на база крайната оценка на проектните предложения. В класирането не се включват проектни предложения, чиято крайна оценка е под 70%. Експертната комисия определя процентното съотношение за разпределянето на субсидията съответно за малки научни и големи научни проекти. Окончателното класиране и определенията за финансиране на проектни предложения се докладват пред Академичния съвет на МУ – Варна. След утвърждаването им от Академичния съвет, резултатите от проведенния конкурс се обявяват на интернет страницата на университета.

6. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИТЕ

Договорите с ръководителите на проектите, спечелили конкурса, се сключват в 10-дневен срок след обявяване на окончателното класиране.

Изпълнението, финансирането, отчитането и прекратяването (при възникнала необходимост) на дейността по договора са регламентирани в *Наредбата за условията и реда за оценката, планирането, разпределянето и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност и Правилника за устройството и дейността на фонд „Наука“*, с които екипите следва да се запознаят.

Представяме на вашето внимание **някои от най-важните акценти** в тях, свързани с изпълнението на проектите и задълженията на ръководителя:

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИТЕ (основни акценти):

- ✓ **Срок за изпълнение:** До 36 месеца, с възможност за еднократно удължаване с до 6 месеца при основателна причина и решение на Експертната комисия (ЕК).
- ✓ **ЗОП процедури:** При забавяне на обществените поръчки, се спира теченето на срока на договора, респ. срокът за изпълнение на договора се удължава с периода на забавяне, за което ръководителят на проекта следва да уведоми писмено Зам.-ректор „Научна дейност“.
- ✓ **Надхвърляне на бюджет:** При необходимост от допълнително финансиране – доклад до Зам.-ректор „Научна дейност“, решение от ЕК, утвърждаване от Академичен съвет и сключване на допълнително споразумение.
- ✓ **Отчитане:**
 - **6-месечен отчет:** до 7 юли на текущата календарна година;
 - **Годишен отчет:** до 10 декември (включва 6-месечния) на текущата календарна година;
 - **Финален отчет:** до 30 дни след приключване на проекта;

Санкции:

- ⌚ Ако междинните отчети не бъдат предадени **до един месец** след изтичане на определения срок, ръководителят и колективът нямат право да участват в конкурси на фонда до предаване на отчета.
- ⌚ Ако финален отчет не бъде предаден **до три месеца** след изтичане на определения срок, ръководителят и колективът нямат право да участват в конкурси на фонда за срок от три години.
- ⌚ При отказ за предаване на междинен или финален отчет **до един месец** след изтичане на посочените по-горе срокове, ръководителят и колективът заплащат неустойка в размер на изразходваните средства по проекта. Ако няма изразходвани средства, неустойката е 20% от общата стойност на проекта.
- ⌚ За пълно неизпълнение на договора за **финансиране на проекта за научно изследване** се счита непубликуването в срока му на резултатите от изследванията в научните издания.
- ✓ **Изплащане на възнаграждения:** До 3 месеца след одобрение на финалния отчет и рецензия от ЕК.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА РЪКОВОДИТЕЛЯ (основни акценти):

- ✓ **Организация и координация:** Ръководи дейностите по проекта съгласно договора и нормативната уредба.
- ✓ **Прекратяване дейността на проект:** Доклад до Зам.-ректор „Научна дейност“, решение от ЕК, утвърждаване от Академичен съвет. В случай, че договорът бъде прекратен по вина на Изпълнителя, същият дължи на Възложителя неустойка, съобразно клаузите на договора.
- ✓ **Необходими разрешителни:** При изследвания с хора или животни, ръководителят на проекта е длъжен в срок до 1 година от сключване на договора да подаде заявление до съответната етична комисия (за хора) или БАБХ (за животни). При необосновано неподаване, проектът се прекратява, а изразходваните средства подлежат на възстановяване.
- ✓ **Публикации:**
 - **Големи проекти:** една публикация в издание, реферирано в Web of Science (Q1/ Q2) и една публикация в периодичните издания на МУ-Варна: Scripta Scientifica Medica, Scripta Scientifica Medicinae Dentalis, Scripta Scientifica Pharmaceutica или Scripta Scientifica Salutis Publicae;
 - **Малки проекти:** една публикация в периодичните издания на МУ-Варна: Scripta Scientifica Medica, Scripta Scientifica Medicinae Dentalis, Scripta Scientifica Pharmaceutica или Scripta Scientifica Salutis Publicae, и желателно една публикация в издание, реферирано в Web of Science и/ или Scopus (Q1/ Q2).

- **Задължително отбелязване на финансирането от Фонд „Наука“ в публикациите:**

- **На български език в български издания:**

„Научното изследване е финансирано със средства от държавния бюджет, предоставени чрез Министерство на образованието и науката (МОН) за Фонд „Наука“ при Медицински университет – Варна за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна дейност по проект №....“

- **На английски език в чуждестранни издания:**

“The scientific research was financed with funds from the state budget, provided through the Ministry of Education and Science (MES) to the Science Fund at the Medical University - Varna for financing the scientific activity inherent in state higher education institutions under project №...”

- ✓ **Промени в екипа, възпрепятстващи изпълнението на проекта:** При обективни причини – доклад до Зам.-ректор „Научна дейност“, предложение за заместник, решение на ЕК и сключване на допълнително споразумение. В случай на невъзможност за назначаване на нов ръководител/ член на екипа, се прекратява изпълнението на проекта.
- ✓ **Неизпълнение на други ангажименти по договора:** колективите заплащат неустойка в размер, определен от ЕК и съобразно неизпълнените ангажименти по сключения договор.

Изпълнението на проектите се оценява въз основа на утвърдената от Ректора на МУ – Варна Система от показатели за оценка, наблюдение и отчитане на резултатите на проектите, финансирани от фонд „Наука“ на МУ – Варна.

Неразделна част от Насоките за кандидатстване за финансиране на научни проекти по фонд „Наука“ са следните приложения:

- 1) Заявление за кандидатстване;
- 2) Формуляр за кандидатстване с научноизследователски проект;
- 3) Образец на автобиография.

Приложенията към Насоките за кандидатстване в конкурсна сесия на фонд „Наука“ могат да бъдат изтеглени от интернет страницата на МУ – Варна: <http://mu-varna.bg/BG>, в раздел „Научна дейност“, секция „Фонд Наука“.

Пак там, екипите могат да се запознаят с критериите, по които ще бъдат оценявани, като разгледат **Картата за рецензия на научноизследователски проект**.

Насоките за кандидатстване са приети с решение на АС по протокол № 26/ 21.07.2025 г.